

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)

ΚΕΙΜΕΝΑ

Ex quibus quattuor [legiones] in Nervii hiemāre iubet et tribus imperat in Belgis remanēre. Legātos omnes frumentum in castra importāre iubet. Milites his verbis admonet: «Hostes adventāre audio; speculatōres nostri eos prope esse nuntiant.

.....
Cassius servos in clamāvit et de homine eos interrogāvit. Illi neminem viderant. Cassius iterum se somno dedit eandemque speciem somniāvit. Paucis post diēbus res ipsa fidem somnii confirmāvit. Nam Octaviānus supplicio capitis eum adfēcit.

.....
Praedōnes postes ianuae tamquam sanctum templum venerāti sunt et cupide Scipiōnis dextram osculāti sunt. Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrāre solent, domum revertērunt.

.....
Num ad hostem vēni et captīva in castris tuis sum? In hoc me longa vita et infēlix senecta traxit, ut primum exsulem deinde hostem te vidērem? Qui potuisti populāri hanc terram, quae te genuit atque aluit?

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

Μονάδες 40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

Belgis	: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού
omnes	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος
his	: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος
nostri	: τον ίδιο τύπο στον άλλον αριθμό
prope	: τον συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό
illi	: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος
neminem	: τη γενική του ενικού αριθμού

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

somno	: την ονομαστική του ενικού αριθμού
speciem	: την αφαιρετική του ενικού αριθμού
somnii	: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού
capitis	: την κλητική του ενικού αριθμού
cupide	: τη γενική του πληθυντικού αριθμού του αντιστοίχου επιθέτου στο αρσενικό γένος στον υπερθετικό βαθμό
infēlix	: τον θετικό βαθμό του αντιστοίχου επιρρήματος
primum	: τον συγκριτικό βαθμό.

Μονάδες 15

B2α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο, όπου είναι αναγκαίο):

iubet	: το β΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
remanēre	: το α΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
importāre	: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
audio	: το β΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην άλλη φωνή
esse	: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα
viderant	: τη γενική του γερουνδίου
dedit	: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική μέλλοντα στην ίδια φωνή
adfēcit	: το απαρέμφατο του ενεστώτα στην ίδια φωνή
osculāti sunt	: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική μέλλοντα
traxit	: το α΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή.

Μονάδες 10

B2β. **posuissent:** να γράψετε τα απαρέμφατα και τις μετοχές όλων των χρόνων του ρήματος στην ίδια φωνή (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος, όπου είναι αναγκαίο).

Μονάδες 5

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων και φράσεων:
verbis, de homine, capitis, captīva, populāri.

Μονάδες 5

Γ1β. «**Milites his verbis admonet [Caesar]**»

«**Nam Octaviānus supplicio capitis eum adfēcit**»

Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική στις παραπάνω προτάσεις.

Μονάδες 6

- Γ1γ. Paucis post diēbus:** να αναδιατυπώσετε τη φράση, ώστε να εκφράζεται ο χρόνος με άλλον τρόπο. (μονάδες 3)
domum: να μετατρέψετε τον προσδιορισμό του τόπου, ώστε να εκφράζεται η απομάκρυνση από τόπο. (μονάδα 1)
Μονάδες 4
- Γ2α. «speculatōres nostri eos prope esse nuntiant»
«Qui potuisti populāri hanc terram?»**
Να εντοπίσετε τα υποκείμενα των απαρεμφάτων (μονάδες 2) και να αιτιολογήσετε την πτώση τους. (μονάδες 3)
Μονάδες 5
- Γ2β. «Cum ante vestibulum dona posuissent, [...]domum revertērunt»**
Να μετατρέψετε τη δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη μετοχή, πραγματοποιώντας τις αναγκαίες αλλαγές.
Μονάδες 2
- Γ2γ. «quae homines deis immortalibus consecrāre solent»
«ut primum exsulem deinde hostem te vidērem»**
Να αναγνωρίσετε το είδος των δευτερευουσών προτάσεων (μονάδες 2) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς τους. (μονάδες 2)
Μονάδες 4
- Γ2δ. «Cassius servos inclamāvit»**
Να μετατρέψετε την κύρια πρόταση σε ευθεία ερώτηση ολικής αγνοίας με όλους τους δυνατούς τρόπους εισαγωγής.
Μονάδες 4

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: 17.00

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ